

Sygn. akt I C 1586/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Aleksandra Konkel

Protokolant: Natalia Kierznikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2015 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko H. K. (1)

o zapłatę

1. uchyla nakaz zapłaty z dnia 31 października 2012r. wydany przez (...) w stosunku do H. K. (1) i w tym zakresie oddala powództwo;
2. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz (...)kwotę 1.838,00 zł (tysiąc osiemset trzydzieści osiem złotych) tytułem kosztów sądowych, od których uiszczenia pozwana była zwolniona.

Sygn. akt I C 1586/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, by pozwani W. K. (1), H. K. (1) zapłacili powodowi solidarnie z weksla kwotę 49.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 października 2012r. do dnia zapłaty wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód zawarł z W. K. (1) w dniu 14.10.2008 r. umowę leasingową nr (...), której zabezpieczenie stanowił wystawiony przez ww. pozwanego weksel in blanco z deklaracją wekslową. Weksel ten poręczyła pozwana H. K. (1). Ugoda zawartą w dniu 17.02.2010 r. strony rozwiązały z dniem 28.02.2010 r. umowę leasingu nr (...). Przedmiot ugody został przez korzystającego zwrócony w dniu 15.06.2010 r. W związku z niewykonaniem ugody powód wypełnił weksel na kwotę 50.703,59 zł oraz wezwał pozwanych do jego wykupu, jednakże nieskutecznie.

Na kwotę objętą pozwem składa się suma: rat leasingowych od 17 do 48 na kwotę 170.208 zł, pomniejszonych o korzyści jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu tj. wpłacony wkład gwarancyjny w kwocie 18.507,40 zł oraz wartość pojazdu 31.000 zł wraz z przyznanym odszkodowaniem w wysokości 70.500 zł, a nadto odsetki z tytułu nieterminowych płatności w kwocie 502,99 zł.

W dniu 31.10.2012 r.(...) w sprawie o sygn. akt(...) nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do W. K. (2) z dniem 11 grudnia 2012 r.

Pozwana H. K. (1) wywiodła zarzuty o powyższego nakazu zapłaty domagając się jego uchylecia i oddalenia powództwa na koszt powoda.

W uzasadnieniu zarzutów pozwana nie kwestionowała okoliczności zawarcia umowy leasingu nr (...). Podniosła natomiast zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Przyznała, iż bezspornie W. K. (1) z powodem wiąże ugoda z dnia 17 lutego 2010r., na mocy której umowa leasingu uległa rozwiązaniu z dniem 28 lutego 2010 r. W związku z tym, z momentem rozwiązania umowy weksel stał się nieskuteczny, skutkiem czego nieuprawnione było wypełnienie go przez stronę powodową. Weksel miał zabezpieczać wyłącznie umowę leasingu, która w chwili wypełnienia weksla nie obowiązywała. Natomiast treść deklaracji wekslowej nie wskazuje na możliwość wypełnienia weksla zgodnie z treścią ugody. Pozwana wskazywała, iż kwota 72.625 zł została w całości uiszczona na rzecz powoda, na skutek zaliczenia wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania w kwocie 3.936 zł, spłaty przez pozwanego trzech rat po 1.466,66 zł oraz wypłaty odszkodowania w wysokości 70.500 zł.

Postanowieniem z dnia 16 września 2013 r. (...) wstrzymał w stosunku do pozwanej H. K. (1) wykonanie nakazu zapłaty.

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa wskazała m.in., iż uprawnienie do wypełnienia weksla na kwotę 72.625 zł wynika także z deklaracji wekslowej, która wprost stanowi, iż powód mógł wypełnić deklarację także na sumę będącą „innymi należnościami” związanymi z umową leasingu nr (...).

W toku procesu nastąpiło połączenie w trybie przepisu art.492§1 pkt 1 ksh poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na spółkę przejmującą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wobec czego stroną procesu po stronie powodowej stała się spółka (...) Spółka z o.o. w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 października 2008 r. pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. a W. K. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) zawarta została umowa leasingu nr (...), której przedmiotem było oddanie w leasing korzystającemu ciągnika samochodowego M. (...). Czas trwania leasingu strony określiły na okres od dnia 14 października 2008 r. do dnia 31 października 2012r. Załącznikiem do umowy był harmonogram wnoszenia opłat leasingowych, zgodnie z którym pozwany zobowiązany był do dokonywania na rzecz powoda miesięcznych wpłat w kwocie po 1525 euro każda. Integralną częścią umowy były również Ogólne Warunki Leasingu. W dniu 15 października 2008r. pojazd został wydany korzystającemu.

/okoliczność bezsporna, nadto dowód: umowa leasingu nr (...) wraz załącznikami– k. 16-19/

Przy zawarciu umowy leasingu W. K. (1), w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń powoda mogących wyniknąć z zawartej umowy, wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Za weksel ten poręczyła H. K. (1). Powód uprawniony został do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zobowiązaniu wynikającemu z zawartej umowy leasingu nr (...) z dnia 14.10.2008r. łącznie z odsetkami i innymi należnościami związanymi z tą umową. W treści deklaracji zawarto oświadczenie poręczyciela, że w przypadku gdyby zobowiązanie wekslowe wystawcy okazało się nieważne lub gdyby weksel zaginął albo uległ zniszczeniu, zobowiązuje się wykonać jako poręczyciel cywilny zobowiązanie wystawcy weksla wynikające z umowy leasingu nr (...)- na wypadek gdyby wystawca tego zobowiązania nie wykonał – z ograniczeniem odpowiedzialności do kwoty odpowiadającej sumie opłat leasingowych.

/dowód: deklaracja wekslowa – k.20, weksel – (zabezpieczony – kopia k.2)/

W dniu 06 lipca 2009 r. strony podpisały aneks nr (...) do umowy leasingu, na mocy którego zmianie uległ harmonogram spłat opłat leasingowych.

/okoliczność bezsporna, nadto dowód: aneks nr (...) wraz z załącznikami, k.21-24/

Wobec niemożności spłaty przez W. K. (1) rat leasingowych z uwagi na ich znaczną wysokość, a w konsekwencji brak możliwości kontynuowania umowy, strony zawarły w dniu 17 lutego 2010 ugodę (...), na podstawie której rozwiązały z dniem 28 lutego 2010 r. umowę leasingu nr (...), zaś korzystający w dniu 20 lutego 2010r. zwrócił pojazd finansującemu.

Zgodnie z pkt 4 ugody z tytułu odszkodowania za wcześniejsze rozwiązanie umowy korzystający zobowiązany został do zapłaty na rzecz finansującego kwoty 72.625 zł. Strony, czyniąc sobie wzajemne ustępstwa, ustaliły, że kwota odszkodowania zostanie ograniczona do kwoty 22.000 zł, którą korzystający miał spłacić w 15 ratach po 1.466,66 zł, przy czym uchybienie w płatności którejkolwiek raty powodowało utratę mocy postanowienia odnośnie obniżenia kwoty odszkodowania do 22.000 zł.

/okoliczność bezsporna, nadto dowód: ugoda, k. 25-26, protokół zdawczo – odbiorczy-k.27-28, przesłuchanie pozwanej H. K. (1) –k. 223-224/

W związku z niewywiązywaniem się przez W. K. (1) z warunków ugody pismem z dnia 21.08.2012 r. finansujący wezwał go do zapłaty kwoty 50.703,59 zł, która obejmowała należność z tytułu rat leasingowych od 17 - 48 na kwotę 170.208 zł, pomniejszoną o korzyści jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu tj. wpłacony wkład gwarancyjny w kwocie 18.507,40 zł oraz wartość pojazdu 31.000 zł wraz z przyznanym odszkodowaniem w wysokości 70.500 zł, a nadto odsetki umowne z tytułu nieterminowych płatności w wysokości 502,99 zł.

W dniu 28.08.2012 r. powód dokonał kompensaty przyznanego odszkodowania w kwocie 3.867,58 zł, wynikającej z faktury VAT nr (...), decyzji o przyznaniu odszkodowania z dnia 31.03.2011 r.

/dowód: faktura VAT nr (...), k.29, decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 28.12.2010r., k.30-32, nota odsetkowa, k. 33, wezwanie do zapłaty, k. 34, pismo z dnia 15.07.2011 r., k.63, decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 31.03.2011 r., k. 182, faktura VAT nr (...), k.184/

Powód wypełnił weksel na kwotę 50.703,59 zł.

/dowód: weksel (kopia), k.2/

Pismami z dnia 27.08.2012 r. powód wezwał W. K. (1), H. K. (2) do wykupu weksla w terminie 7 dni od daty wezwania, przy czym wezwanie dla pozwanej wysłane zostało na nieaktualny adres.

/dowód: wezwanie do wykupu weksla wraz z dowodem nadania – k.37-41/

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów, w tym weksla, deklaracji wekslowej, umowy leasingu wraz z załącznikami, ugody. W swych ustaleniach oparł się również na zeznaniach pozwanej H. K. (1) złożonych w charakterze strony, uznając je za szczerze i zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Zważyć należy jednak, iż stan faktyczny sprawy był w zasadzie bezsporny, natomiast spór ogniskował się wokół kwestii oceny prawnej postanowień ugody z dnia 17 lutego 2010r. w kontekście treści deklaracji wekslowej, a co za tym idzie, skuteczności żądania zapłaty od H. K. (1) należności wynikającej z weksla.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę roszczenia powoda stanowił przepis art. 32 ustawy z dnia 28.04.1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 Nr 37 poz.282), zgodnie z którym poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Zobowiązanie z weksla ma charakter zobowiązania abstrakcyjnego, co oznacza, że jego źródłem jest sam weksel, a ściślej jego wystawienie i wręczenie osobie uprawnionej. Zobowiązanie wekslowe oderwane jest od rzeczywistej

podstawy wystawienia weksla tj. od stosunku podstawowego, który stał się przyczyną wystawienia weksla. Ograniczona jest więc kognicja Sądu rozpoznającego sprawę roszczenia o zapłatę zobowiązania wynikającego z weksla. Sąd w postępowaniu toczącym się na skutek wniesienia pozwu o zapłatę roszczenia wekslowego, wobec braku zarzutów pozwanego, bada jedynie sam dokument wekslowy, zaś w szczególności to, czy przedstawiony dokument stanowi weksel w rozumieniu prawa wekslowego i zawiera wszystkie cechy, które determinują jego ważność.

Zważyć należy jednak, iż zasada abstrakcyjności zobowiązania wekslowego doznaje istotnego osłabienia w odniesieniu do weksla in blanco, z jakim mamy do czynienia w okolicznościach sprawy niniejszej. Wynika to pośrednio z treści art. 10 prawa wekslowego w powiązaniu z całością uregulowań dotyczących obrotu wekslowego. Odrębne cechy weksla in blanco związane są z wyłomem od zasady abstrakcyjności zobowiązania wekslowego i przejawiają się zasadniczo w treści zarzutów, jakie przysługują dłużnikowi wobec kolejnych wierzycieli wekslowych. I tak, jeżeli posiadaczem weksla pozostaje remitent wiąże go porozumienie zawarte z dłużnikiem, tzw. deklaracja wekslowa. Dlatego też dłużnik w procesie wekslowym może przedstawić zarzuty subiektywne, wynikające z łączącego strony stosunku podstawowego. Wniesione skutecznie przez pozwaną zarzuty od nakazu zapłaty odnosiły się właśnie do stosunku podstawowego.

Zgodnie z poglądem akceptowanym w orzecznictwie(...) poręczyciel, który udzielił poręczenia na wekslu in blanco, może – do czasu indosowania weksla przez remitenta – powoływać się na wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2004 r. sygn. akt V CK 562/03).

W związku z blankietowym charakterem weksla przedmiotem sporu było ustalenie, czy weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową. Owa zgodność zakwestionowana została w zarzutach przez pozwaną H. K. (1), zaś zarzut ten – zdaniem Sądu – okazał się uzasadniony.

Na podstawie zapisów deklaracji wekslowej, powód uprawniony został do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zobowiązaniu wynikającemu z zawartej umowy leasingu nr (...) z dnia 14.10.2008r. łącznie z odsetkami i innymi należnościami związanymi z tą umową.

W ocenie Sądu pozwana słusznie podnosiła, iż weksel stanowił zabezpieczenie jedynie umowy leasingu, która w chwili wypełnienia weksla już nie obowiązywała. Uległa bowiem rozwiązaniu w myśl postanowień zawartej przez strony ugody, co stanowiło okoliczność bezsporną w sprawie. Sąd nie podzielił stanowiska powoda, iż zapis w deklaracji wekslowej odnoszący się do „innych należności związanych z umową leasingu” obejmował również odszkodowania wynikające z ugody, zawartej w dniu 17 lutego 2010 r.

Zważyć należy, iż powód wyjaśnił w pozwie, że kwota, na jaką weksel został wypełniony, obejmuje należności z umowy leasingu nr (...). Zdaniem Sądu zobowiązanie wekslowe wobec poręczycielki nie powstało, zważywszy, iż – na skutek rozwiązania umowy – należności z tejże umowy leasingu wynikające przestały istnieć, w ich miejsce powstały zaś należności wynikające z ugody. Jakkolwiek W. K. (1) nie wywiązał się z postanowień zawartej umowy – ugody nie spowodowało to „reaktywacji” umowy leasingu. Na taką okoliczność strony przewidziały konieczność zapłaty kwoty wyższej niż ugodzona – 72.625 zł tytułem odszkodowania zamiast 22.000 zł – nie zaś utratę mocy ugody. W konsekwencji, to na podstawie ugody dawny korzystający zobowiązany jest świadczyć względem (...) Sp. z o.o. w G., nie zaś na podstawie umowy leasingu. Ustalenia zaś przewidziane w ugodzie odnieść mogły skutek jedynie pomiędzy powodem a W. K. (1).

Pozwana H. K. (1) nie odpowiada wobec powoda również jako poręczyciel cywilny. Nie zaszła bowiem żadna z okoliczności przewidzianych w oświadczeniu zawartym w deklaracji wekslowej, obligująca pozwaną do spłaty zobowiązania.

Z uwagi na powyższe oraz treść art. 496 kpc Sąd uchylił nakaz zapłaty wydany przez (...) - (...) w dniu 31 października 2012 r. w sprawie I(...) w stosunku do H. K. (1) i w tym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z odpowiedzialnością za wynik procesu na mocy art. 98 kpc i nakazał ściągnąć od powoda na rzecz (...) kwotę 1.838 zł tytułem kosztów sądowych – opłaty od zarzutów, od których uiszczenia pozwana była zwolniona na podstawie postanowienia z dnia 28 listopada 2013 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)